

Resumé

Projekt "Udfordringer omkring frivillige i aftenskolen".

Projektet har haft til formål at få viden om og konkrete handleanvisninger på, hvordan de lokale aftenskoler kan håndtere de udfordringer, de står over for i forhold til generationsproblematikken og organiseringen omkring aftenskolen.

Projektet har undersøgt nuværende frivilliges syn på rekruttering, motivation og kompetencer samt forsøgt at afdække de problematikker og udfordringer, aftenskolerne skal arbejde med, hvis de fremover i tilstrækkelig grad skal kunne tiltrække frivillige.

Projektets metode har været komparative fokusgruppeinterviews. Tre af disse har været gennemført med bestyrelsesmedlemmer fra LOF og NETOP. Deltagerne blev udvalgt ud fra repræsentative kriterier, dog med medlemmer fra fortrinsvist mellemstore og mindre aftenskoler. Sammenligningsgrundlaget udgjordes af to fokusgruppeinterviews, som blev gennemført med bestyrelsesmedlemmer fra andre foreninger/organisationer uden for folkeoplysningen men med nogenlunde sammen struktur som oplysningsforbundene (en landsorganisation og en række lokalafdelinger).

Et analyseudkast blev sendt til tre udvalgte faglige eksperter, der var valgt på baggrund af deres faglige ekspertviden. Eksperterne var Jan Molin, Prof.Dr.Merc. Copenhagen Business School – med perspektivet "Ledelse og motivation", Rie Frilund Skårhøj, forfatter, chefkonsulent i Ledfrivillige.dk – med perspektivet "frivillige, rekruttering, motivation", samt Kresten Schultz Jørgensen, adm. direktør Lead Agency – med perspektivet "Synliggørelse, markedsføring og branding". De tre eksperter fik til opgave, inden for hver deres kompetencefelt, at opstille konkrete handleanvisninger på baggrund af de udfordringer, der blev skitseret i analyseudkastet. Handleanvisningerne har koncentreret sig om følgende temaer: rekruttering, motivation, syn på frivilligt arbejde, kompetencer, generationsproblematik samt eksistensberettigelse og identitet i aftenskolen.

Konklusionen i projektet er, at der er store udfordringer i forhold til at tiltrække nye frivillige med de rette kompetencer, og at det er nødvendigt at tænke radikalt anderledes, såfremt aftenskolerne skal være et interessant sted at lægge sin frivillige arbejdskraft.

Oplysningsforbundene og de lokale aftenskoler bør rette fokus på:

- at aftenskolen skal synliggøres som et sted, man kan være frivillig
- arbejde med at organisere aftenskolen, så det er muligt at være frivillig på flere forskellige måder og niveauer
- Gøre det attraktivt at sidde i bestyrelsen, bl.a. via:
  - Gennemsigtighed i opgaver, ansvar og kompetencer
  - folkeoplysningens narrativ, de folkeoplysende værdier, og de enkelte aftenskolers fortælling om "sagen", aftenskolens kernefortælling.

- Sætte fokus på ledelse, kompetenceudvikling og bestyrelsesudvikling, særligt i de mange mindre aftenskoler og foreninger, der ikke har en professionel administration at støtte sig til.

Aftenskolen bliver nødt til at starte med genfortælle sig selv som en værdibaseret organisation, der er åben for alle, og hvor man som frivillig kan løse forskellige typer af opgaver.